

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d.
na prijedlog Pravilnika o tehničkim i uporabnim uvjetima za
svjetlovodne distribucijske mreže

I) Općenito

Prijedlogom Pravilnika o tehničkim i uporabnim uvjetima za svjetlovodne distribucijske mreže (u daljnjem tekstu: prijedlog Pravilnika) HAKOM regulira područje koje je od iznimnog značaja za razvoj elektroničke komunikacijske mreže i ovog tržišta u RH općenito, pa stoga držimo potrebnim ukazati na nepremostive zapreke za nastavak ulaganja u svjetlovodnu mrežu s obzirom na opseg ove regulacije.

HAKOM propisuje takve tehničke uvjete planiranja, projektiranja, gradnje, upotrebe i odražavanja svjetlovodne distribucijske mreže koji neće poticati daljnju gradnju i razvoj tih mreža, nego će ih u potpunosti zaustaviti, a što je u suprotnosti s europskom regulativom, međunarodnim obvezama Republike Hrvatske i hrvatskim pozitivnim propisima, pa stoga posebno ukazujemo na sljedeće:

1) Uvjeti koji se ovim Pravilnikom propisuju uvode isključiv režim izgradnje svjetlovodne pristupne mreže i to u tolikoj mjeri da bilo kakva isplativost gradnje privatnim investitorima postaje bespredmetna. Odnosno, umjesto propisivanja minimuma tehničkih i uporabnih uvjeta koji moraju biti zadovoljeni u izgradnji i korištenju mreže, HAKOM kao obvezujuće propisuje optimalnu razinu u tehničkim standardima. Nametanje ovakvih obveza infrastrukturnom operatoru (infrastrukturnom subjektu i mrežnom subjektu) višestruko povećava troškove izgradnje koji nisu rezultat njegovih poslovnih planova i odluka, te nisu utemeljeni na realnim ekonomskim pokazateljima pa se stoga, sukladno razumnom ponašanju gospodarstvenika na tržištu, može očekivati izostanak bilo kakvih investicija u elektroničke komunikacijske mreže.

Pravilnik propisuje kapacitet distributivnog dijela mreže višestruko većeg opsega od onog koji sukladno interesu korisnika i prostornim planovima razvoja naselja u RH bilo koji infrastrukturni operator, odnosno operator javnih elektroničkih komunikacijskih mreža planira u budućnosti graditi. Troškovi izgradnje svjetlovodne distribucijske mreže prema uvjetima iz prijedloga Pravilnika drastično bi se povećali do razine do koje se bilo kakva investicija čini poslovno neopravdanom. Dodatno poslovno rizično predstavlja i obveza na strani investitora da planira i gradi mrežu za potrebe svih operatora koji iskažu interes, ali bez ikakvih garancija da će moći podijeliti rizik te investicije i povratiti uloženo.

2) Zakon o elektroničkim komunikacijama (ZEK), kao zakon temeljem kojeg HAKOM donosi predmetni Pravilnik, niti jednom odredbom nije odredio na koji će način i koju će tehnologiju poduzetnik koristiti u izgradnji svoje mreže i infrastrukture dajući time svakom infrastrukturnom operatoru slobodu u izboru tehnologije i topologije mreže koja je primjerena njegovim poslovnim planovima, ekonomskim i drugim mogućnostima. U tom smislu, favoriziranje određenog načina izgradnje i time limitiranje investitora/vlasnika u slobodi koja mu je zagantirana zakonom nije dozvoljeno podzakonskim propisom dokle god su po međunarodnim normama i standardima u primjeni i druge vrste mreža, te dozvoljeni određeni načini njihove izgradnje kao i primjena različitih tehnologija. Isto tako, HAKOM ne može nametnuti infrastrukturnim operatorima obvezu zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture za razvoj svjetlovodnih mreža, osim u slučajevima koji su taksativno navedeni u ZEK-u. Suprotno tome, ovim prijedlogom Pravilnika HAKOM izravno diktira način izgradnje i korištenja infrastrukture čime prelazi ovlaštenja koja ima temeljem odredaba ZEK, (ovlaštenje iz članka 24. stavak 8.

ZEK-a da «pobliže propisuje tehničke, uporabne i druge uvjete za određene vrste elektroničkih komunikacijskih mreža i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme»).

Podsjećamo da je gradnja, razvoj i korištenje elektroničke komunikacije mreže i infrastrukture zakonom proglašeno od interesa za RH, a jedna od osnovnih zadaća HAKOM-a je promicanje tržišnog natjecanja u području elektroničkih komunikacija kroz poticanje djelatnih ulaganja u infrastrukturu i promicanje inovacija.

Također, držimo da je ovaj prijedlog Pravilnika suprotan Ustavu RH i prisilnim propisima. Propisivanje podzakonskim propisom korištenja određene tehnologije i topologije kao obvezujuće i nametanje vlasnicima infrastrukture niza obveza i ograničenja u vezi s time, a koje ne proizlaze iz zakonskih odredaba, protivno je ustavnim odredbama o pravu vlasništva, kao jednom od temeljnih ustavnih prava i sloboda. Ustav RH određuje da se vlasništvo može oduzeti ili ograničiti samo na temelju zakona. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZV) određuje da ograničenja prava vlasništva mogu biti određena isključivo zakonom. Stoga, bilo kakvo ograničavanje vlasničkih sloboda i prava infrastrukturnih operatora po pitanju uvođenja novih tehnologija i izgradnje određenog tipa mreže ili zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture, a koje nisu izrijekom navedene u ZEK-u, predstavlja grubo kršenje ustavnih odredaba o slobodi vlasništva te odredaba ZV-a i ZEK-a.

3) Ovakva regulacija tehnologije i mreže suprotna je i pravnoj stečevini EU. Smjernice EU Komisije iz područja elektroničkih komunikacija naglašavaju potrebu za investicijama u nove tehnologije i podjelu rizika investiranja te ističe potrebu za mrežnom neutralnošću. Propisivanje tehnologije i topologije mreže narušava proklamiranu potrebu za mrežnom neutralnošću. Stoga bi se nacionalno regulatorno tijelo trebao uključiti u propisivanje tehničkih uvjeta samo i jedino tamo gdje je to neophodno za normalno funkcioniranje mreže.

U tom smislu, nema primjera u EU za tako detaljno propisane uvjete izgradnje jednog tipa mreže, osobito nametanje izgradnje mreže topologijom točka-točka (P2P) kao obvezujuće. Jedine mjere vezane uz izgradnju svjetlovodne mreže, u onim europskim državama gdje takva obaveza postoji, odnose se uglavnom samo na planiranje i objavu planova izgradnje, a što je, u pravilu povezano sa statusom znatnije tržišne snage i regulatornim mjerama koje iz tog statusa proizlaze.

4) S obzirom na svoju isključivost i doseg držimo da će ovaj prijedlog Pravilnika negativno utjecati na ulaganja u napredne širokopoljasne usluge i tehnologije, a koja su ulaganja u razdoblju recesije prepoznata kao jedan od ključnih komponenti ekonomskog oporavka u zemljama članicama EU, prema Europskom planu ekonomskog oporavka¹ koji je usvojila Europska komisija.

Također napominjemo da je bilo koji propis kojim se blokiraju ulaganja protivan i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između RH i EZ-a i članica EZ-a čija je svrha stvoriti novo ozračje za gospodarske odnose, a posebice za razvitak trgovine i ulaganja, što su presudni čimbenici za restrukturiranje i osuvremenjivanje gospodarstva. Jedan od posebnih ciljeva suradnje je poboljšanje pravnoga okvira koji će pogodovati i štititi ulaganje i poboljšanje zaštite ulaganja. Posebno članak 99. tog Sporazuma (Informatičko društvo) traži da se osnaži suradnja na daljnjem razvijanju informatičkoga društva u RH te da globalni ciljevi budu priprema društva u cjelini za digitalno doba, privlačenje ulaganja i međusobno funkcioniranje mreža i usluga.

¹ Komunikacija Europske komisije Vijeću Europske Unije, od 26.11.2008., COM(2008) 800, Europski plan ekonomskog oporavka: http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/Comm_20081126.pdf

Nadalje, s obzirom na očekivane negativne učinke ovaj prijedlog Pravilnika ne slijedi Program gospodarskog oporavka Vlade RH koji ističe doprinos države oživljavanju gospodarstva kroz jače stimuliranje ulaganja u nove tehnologije, promociju hrvatskog gospodarstva kroz uklanjanje svih zapreka za izravna ulaganja i osmišljavanje nastupa prema poželjnim "greenfield" ulagačima, posebno u području modernih tehnologija.

5) S obzirom da regulatorne mjere imaju značajan utjecaj na razvoj tržišta i mrežne infrastrukture, uključujući razvoj širokopoljasnih usluga koje su pružaju preko te infrastrukture, nužno je pitanje regulacije mrežne infrastrukture nove generacije sagledati u svjetlu strategije razvoja širokopoljasnih usluga u Republici Hrvatskoj. Bez jasno definiranih strateških ciljeva koji se žele ostvariti na nacionalnoj razini postoji bojazan da se raskorak Hrvatske s ostatkom Europe u području elektroničkih komunikacija dodatno produbi uslijed izostanka investicija u elektroničke komunikacijske mreže.

6) Posebno se postavlja pitanje ekonomske opravdanosti investicije u slučajevima kada HAKOM regulira cijenu naknade samo u odnosu na HT za korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture kao i povrat investicija čime izravno ograničava vlasnika elektroničke komunikacijske infrastrukture u njegovim osnovnim vlasničkim pravima. Stoga je vrlo izvjesno da bi se ovim Pravilnikom dovelo do diskriminacije HT-a na tržištu a što se ne može opravdati niti činjenicom što je HT kao infrastrukturni operator dio elektroničke komunikacijske infrastrukture stekao temeljem posebnih zakona kao bivši nacionalni operator budući da se ovaj Pravilnik odnosi na izgradnju i korištenje nove elektroničke komunikacijske infrastrukture koju HT gradi na liberaliziranom tržištu i u pogledu koje je u izjednačenoj poziciji sa svim drugim infrastrukturnim operatorima odnosno operatorima javnih elektroničkih komunikacijskih mreža.

7) Zaključno, budući da Pravilnik uvodi niz administrativnih barijera, postavlja maksimalističke zahtjeve u planiranju, projektiranju, gradnji, uporabi i održavanju svjetlovodne distribucijske mreže, što znatno povećava visinu troškova investicije, smatramo da je u cijelosti neprihvatljiv za bilo kojeg infrastrukturnog operatora (infrastrukturnog subjekta i mrežnog subjekta) tj. za bilo kojeg investitora odnosno operatora koji investira u svjetlovodnu pristupnu mrežu i potpuno je destimulirajući faktor za bilo kakvo daljnje investiranje. Stoga, ovaj je prijedlog Pravilnika u cjelini neodrživ pa smatramo da ga treba povući.

Ujedno, zbog razloga navedenih gore, smatramo suvišnim komentirati pojedine odredbe prijedloga Pravilnika, slijedom toga ćemo se ograničiti samo na komentare ključnih odredaba.

II) Posebni komentari na pojedine odredbe prijedloga Pravilnika

1) Pravilnik propisuje sasvim drugačiju topologiju mreže od one kakve se sada grade u RH

Pravilnikom se pristupna mreža dijeli na segment glavne mreže i segment distribucijske mreže, uvodi se pojam distribucijskog čvora, te zahtjeva izgradnja mreže u distribucijskom dijelu do korisnika po P2P modelu (čl. 3.). Budući da međunarodni standardi i norme, te ZEK ne ograničavaju primjenu i drugih tehnologija, smatramo da, između ostalog, tehnologije točka više točaka (P2MP) i dalje mogu biti korištene bez ikakvih ograničenja. Troškovi koji proizlaze iz promjene topologije pristupne mreže u P2P nisu opravdani, tim više što se ne naziru usluge za rezidencijalni dio za koje mora biti implementirano P2P rješenje. Stoga je tehnološki i ekonomski opravdano, osim P2P rješenja, poduprijeti i P2MP rješenje. osobito je sporna odredba čl. 3. st. 3. prijedloga Pravilnika po kojoj operator može spojiti «samo jednu glavnu svjetlovodnu mrežu na jednu svjetlovodnu distribucijsku mrežu». Naime, u praksi postoje zahtjevi poslovnih korisnika za vezom na dva agregacijska *switch*-a na različitim lokacijama.

2) Pravilnik propisuje kapacitete distributivnog dijela mreže višestruko većeg kapaciteta od onih koji su do sada građeni na području RH

Prema zahtjevima iz Pravilnika (čl. 5.), kapacitet distribucijskog dijela mreže se višestruko povećava sa zahtjevom za povećanjem kapaciteta na 1,5 niti za svakog potencijalnog korisnika, uključujući pokrivanje svih komunalnih potreba (semafori, signalizacija i sl.). Naime, ovo znači da se svjetlovodna distribucijska mreža gradi za 150% kućanstava i to direktnim vlaknima za svako kućanstvo od pristupnog čvora, a što je velika prekapacitiranost. To u distribucijskom segmentu mreže znači višestruko povećanje kapaciteta. Određivanje kapaciteta svjetlovodne distribucijske mreže za svakog krajnjeg korisnika od minimalnog kapaciteta 1,5 svjetlovodnih niti držimo prevelikim.

3) Pravilnikom se mijenja specifikacija materijala korištenog u dosadašnjem konceptu izgradnje mreže i uvode novi elementi.

Pravilnikom se propisuje gradnja otvorenog i fleksibilnog modela mreže, što zahtjeva drugačiji pristup izgradnji mreže te korištenje konektoriziranih spojeva na svim razinama distribucijske mreže (osim u spojnicama). Svi spojevi u distribucijskoj mreži izvedeni u distribucijskim kabinetima i glavnim razvodnim-priključnim ormarima moraju biti konektorizirani, što dovodi u pitanje iskoristivost velike količine do sada nabavljenih materijala kao i poštivanja ugovornih obveza prema dobavljačima, te u konačnici i plaćanja naknade štete dobavljačima zbog nepoštivanja ugovornih obveza. Slijedom toga, Pravilnik ne utječe samo na infrastrukturne operatore koji grade svjetlovodnu distribucijsku mrežu, nego utječe i na proizvođače onih mrežnih elemenata koji bi primjenom ovog Pravilnika izašli iz uporabe.

4) Pravilnik propisuje gotovo isključivo obveze investitoru a ne predviđa mehanizme kojima bi se otklonile administrativno-tehničke prepreke za razvoj, planiranje i gradnju svjetlovodne distribucijske mreže

Pravilnik (čl. 4., 5. i 9.) zahtjeva od investitora da gradi mrežu za potrebe svih operatora – potencijalnih korisnika te mreže ukoliko za to iskažu interes, a isto tako i prema željama lokalne uprave (planovima prostornog uređenja) ali ničim jasno ne obavezuje operatore - potencijalne korisnike i lokalnu upravu na sudjelovanju u trošku investicije te dijeljenju samog rizika investiranja.

U svakom distribucijskom čvoru investitor mora osigurati prostor za sve zainteresirane operatore, njihovu aktivnu i pasivnu opremu dostatnu za pristup 50% korisnika, a bez ikakvog financijskog i drugog sudjelovanja potencijalno zainteresiranih subjekata (operatora, jedinica lokalne samouprave i dr.), te podjele rizika. Stoga je ovo krajnje nestimulativno za bilo kojeg investitora.

Osim toga, iz ZEK-a nije vidljiva takva obveza investitora da u svim slučajevima mora osigurati zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture. Dapače, ZEK je taksativno naveo u kojim slučajevima infrastrukturni operator mora osigurati zajedničko korištenje infrastrukture (zahtjevi zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti). Izvan ZEK-om navedenih slučajeva nema mjesta nametanju obveze zajedničkog korištenja infrastrukture i propisivanju obveza investitoru koje bi išle na njegovu štetu i ograničavale njegova vlasnička i poduzetnička prava i slobode zagarantirane Ustavom RH i zakonima.

U čl. 4. prijedloga Pravilnika određene su obveze jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave da prilikom izrade planova prostornog uređenja «vode računa o namjeni građevina te planiranom broju/kapacitetu zasebnih cjelina/jedinica gledajući s aspekta krajnjeg korisnika elektroničke komunikacijske usluge». Međutim postoji rizik da lokalna samouprava ne predvidi uopće u svojim planovima prostornog uređenja svjetlovodnu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu ili da predvidi prekapacitiranu i preskupu svjetlovodnu pristupnu mrežu, što za investitora (infrastrukturnog operatora – operatora javnih elektroničkih komunikacija) znači da mu gradnja takve svjetlovodne mreže

postane nemoguća zbog neplaniranja iste u prostornim planovima, odnosno da mu bude preskupa tj. neisplativa zbog prekapacitiranosti.

Nadalje, određivanje da svako ulaganje u elektroničku komunikacijsku infrastrukturu mora biti u skladu s planom prostornog uređenja znači da jedinice lokalne samouprave mogu postavljati zapreke za takva ulaganja uvjetujući veće kapacitete od onih koji su stvarno potrebni, kao i određujući tehnologiju, a što u konačnici u praksi može dovesti do zlouporaba i favoriziranja samo jednog ili nekoliko operatora. Iz toga se postavlja i pitanje što je s omogućavanjem investitorima (svim operatorima) ulaganja u vlastitu infrastrukturu i njihovom slobodom odabira najisplativijih tehnologija, a što je u skladu s načelima koja je postavila europska regulativa.

5) Pravilnik retroaktivno zadire u strukturu već izgrađene optičke pristupne mreže

Pravilnikom se propisuje njegova primjena na svu započetu a neizgrađenu mrežu, što stvara tehničke probleme vezane uz završetak izgradnje nedovršenih mreža. Prema odredbama Pravilnika trebalo bi sve nedovršene mreže, odnosno nedovršene u roku 30 dana od stupanja na snagu Pravilnika prilagoditi zahtjevima Pravilnika, a što znači ponovo ih projektirati i nakon toga izgraditi sukladno tom novom projektu. Navedeno bi višestruko povećalo troškove izgradnje takvih mreža te time nanijelo štetu investitoru koji s tehničkog, pravnog i ekonomskog aspekta nemaju opravdanja.

6) Pravilnik uvodi dodatne administrativne barijere

Pravilnikom je propisana potreba objave bilo kakve namjere investiranja 60 dana prije njenog započinjanja (prije početka projektiranja) ako je područje/teritorij veći od 1 km². HAKOM Pravilnikom određuje obvezu objave namjere gradnje svjetlovodne distribucijske mreže (čl. 8.) u javnim glasilima i na internetskim stranicama investitora, te na stranicama HAKOM-a. Navedeno u praksi znači da praktično svaku aktivnost na pristupnoj mreži treba javno objaviti prijavom HAKOM-u koji takvu namjeru investitora objavljuje na svojim službenim stranicama. U tom slučaju aktivnosti investitora zapravo uključuje i svako naknadno povezivanje i gradnju svjetlovodne kućne instalacije na već izgrađenu svjetlovodnu distribucijsku mrežu. Takav postupak znatno odugovlači početak gradnje i dovodi u pitanje regulatorne obveze o slanju informacija o ostvarivanju mogućnosti za priključenje krajnjeg korisnika.

Minimalni podaci koje mora sadržavati objava namjere gradnje svjetlovodne distribucijske mreže su preobilni i vrlo detaljni, a investitor do nekih od tih podataka uopće ne može doći ili može doći vrlo teško (čl. 8. st. 2. točke b., c. i d.).

Nadalje, slijedom zahtjeva koje postavlja Pravilnik potrebno je ishoditi dozvole za postavljanje distribucijskih kabineta (uličnih kabineta) ili je potrebno zakupiti prostor u zgradi i adekvatno ga urediti. Propisivanje obveze postavljanja distribucijskih kabineta stvorit će dodatne zapreke infrastrukturnim operatorima prilikom projektiranja, gradnje i korištenja svjetlovodnih mreža, a koje su vezane za odnose s lokalnim samoupravama, tijelima koja izdaju dozvole, suglasnosti i dr. za korištenje javnih i drugih površina čime će se bitno povećati troškovi, te vrijeme izgradnje mreže. Posebno napominjemo da bi primjena ovog Pravilnika iziskivala potrebu povećanja znatne količine distribucijskih uličnih kabineta na javnim i drugim površinama, a što može postati vrlo upitnim ukoliko lokalna samouprava ili drugi subjekt ne dozvoli njihovo postavljanje zbog narušavanja izgleda okoliša i sličnih razloga.

Dosadašnje iskustvo prilikom projektiranja, ishođenja dozvola i suglasnosti te izvođenja radova i postavljanja određenih dijelova elektroničke komunikacijske infrastrukture na javnim i drugim površinama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave ili drugih subjekata pokazalo je da infrastrukturni operatori imaju niz zapreka postavljenih od strane lokalne samouprave čime se znatno usporava gradnja,

stvaraju nepotrebni troškovi i time onemogućava pravodobno rješavanja zahtjeva korisnika za prikućivanjem na javnu elektroničku komunikacijsku mrežu i korištenje određenih usluga. Zbog toga bi HAKOM morao pomoći investitorima – operatorima javnih elektroničkih komunikacijskih mreža da ishođenje potrebnih dozvola, suglasnosti i dr. za smještaj distribucijskih kabineta ne bude od strane lokalnih uprava popraćeno dodatnim birokratskim zaprekama, nego da se isti smatraju jednostavnim građevinama za koje nije potrebno ishođenje posebnih dozvola i suglasnosti.

Također, Pravilnik ne vodi računa da je za spajanje na izvor električnog napajanja distribucijskih uličnih kabineta potrebno ishoditi posebne uvjete.

U slučaju da operatori korisnici zatraže povećanje kapaciteta, investitor (infrastrukturni subjekt, mrežni subjekt) ima obvezu udovoljiti zahtjevima operatora, a što znači da mora ponovo tražiti od nadležnih tijela lokalne samouprave određene dozvole, suglasnosti i drugo za postavljanje većeg uličnog kabineta od onog za koji je prethodno dobio dozvolu, suglasnost.

Slijedom svega navedenog možemo zaključiti da Pravilnik uvodi niz obveza investitorima, međutim s druge strane ne predviđa mehanizme kojima bi se otklonile navedene (administrativne) zapreke.

7) Pravilnik onemogućava smanjenje broja RSS čvorova, odnosno broja tehničkih prostora

Pravilnikom je onemogućeno smanjenje broja tehničkih prostora nakon gašenja RSS-ova, već bi, dapače došlo do znatnog povećanja potreba za tehničkim prostorima te troškova vezanih uz njih. Stoga bi trebalo pojasniti što se smatra kao distribucijsko područje i čime se opravdava nametanje takvih obveza investitorima i time znatno povećava troškove.

8) Pravilnik ne predviđa adekvatno prijelazno razdoblje za prilagodbu i usklađenje

Pravilnik (čl. 20.) propisuje njegovo stupanje na snagu i primjenu u roku od 8 dana od objave u Narodnim novinama, odnosno obvezu dovršavanja započete gradnje mreže sukladno odredbama Pravilnika najkasnije 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Navedeno praktično znači zaustavljanje svih investicija i realizacije započetih projekata zbog novog projektiranja svih mreža koje su već ranije projektirane a čija izgradnja nije završena; potrebu pokretanja novih tendera za materijale i elemente koji do sada nisu bili u primjeni (npr. ulični distribucijski kabineti), potrebu objave planiranih investicija u javnim glasilima prije njihova pokretanja.

Neuobičajeno je da se ovakvi propisi koji imaju velike pravne, ekonomske i druge posljedice za subjekte na koje se odnose, donose bez određivanja duljeg prijelaznog razdoblja u kojem bi se stvorili svi adekvatni uvjeti za njihovu primjenu. Neshvatljivo da se primjenjuje 8 dana od dana objave u službenom glasilu, odnosno 30 dana za nedovršene mreže, takav propis koji je bitno otežavajući za investitore, stvara im nepotrebne i neopravdane dodatne troškove, te koji za postavljanje novih tehničkih zahtjeva i standarda nema uporišta u međunarodnim tehničkim standardima, normama te drugim propisima čija je primjena obvezujuća u RH, kao niti u važećim zakonima RH. Također je u svakom pogledu neopravdano da se takav propis počinje primjenjivati od sredine poslovne godine kada je realizacija projekata uzela zamah, a pogotovo na one slučajeve u kojima su već ishođene potrebne dozvole i započela izgradnja mreže.

Posebno ukazujemo da se u većini propisa u RH (zakona i podzakonskih propisa) koji imaju takav utjecaj na prava i obveze određenih subjekata, svi započeti postupci i svi projekti koji su u tijeku završavaju sukladno dotadašnjim propisima i praksi, a da se primjena novog propisa odnosi na one postupke, projekte i dr. koji će započeti tek po primjeni novog propisa.

9) Zadiranje u vlasnička prava

U čl. 17. st. 3. uvodi se obveza infrastrukturnom operatoru da omogućiti korištenje lokalne svjetlovodne niti. Time se nezakonito ograničavaju vlasnička prava vlasnika mreže a i protivno je odredbama ZEK-a. Naime, ZEK dozvoljava određena ograničenja vlasničkih prava jedino i samo kroz regulatorne mjere koje proizlaze kao rezultat analize određenog tržišta i određivanja operatora sa znatnijom tržišnom snagom.

U čl. 17. st. 6. prijedloga Pravilnika u potpunosti se ograničavaju vlasnička prava vlasnika svjetlovodne pristupne i svjetlovodne distribucijske mreže koja je izgrađena prije stupanja na snagu tog Pravilnika na način da se vlasniku nameće isključiva obveza davanja te mreže operatoru korisniku na njegov zahtjev (bez prethodno iskazanog interesa i bez poštivanja bilo kakvog roka).

Isto se odnosi i na obvezu davanja na zajedničko korištenje one svjetlovodne distribucije mreže koja se gradi nakon stupanja Pravilnika na snagu i koju će također investitor/mrežni subjekt morati dati na korištenje operatorima korisnicima iako nisu prethodno iskazali interes niti su ulagali svoja financijska sredstva u tu infrastrukturu.

Navedene odredbe u potpunosti su u suprotnosti s ustavnim i zakonskim odredbama o vlasništvu i njegovim ograničenjima, te su u suprotnosti i s ustavnim odredbama o poduzetničkim pravima i slobodama kao najvišim ustavnim vrednotama. Stoga je protuustavno i protuzakonito uvođenje ovakvih ograničenja prava vlasništva i poduzetničkih prava i sloboda propisom koji je podzakonske snage.

10) Ostalo

Pored gore navedenih primjedbi koje držimo ključnim, prijedlog Pravilnika trebalo bi doraditi i u svim ostalim dijelovima, uključujući samu terminologiju (Pravilnik odstupa od terminologije koje određuje ZEK, kao i sam izričaj).